

Коли 1857 року появилася в Петербурзі перший том «Народних оповідань» Марка Вовчка, перед нею, по словам Куліша, закурили фиміямом з десятих кадильних. Вона ж була, мов «мовчуще божество серед хвалебного гимну: приймала славословіє земляків, яко дань достойну її праведну.»

Куліш, відомий уже тоді письменник і вчений, мабуть перший закупив цей фиміям. В своїх українських та російських статтях називав він Марковичку «речником народнім, здоровим умом і горячим серцем»¹⁾, а її писання величав «істими, непорочними, повними мистецької свіжости творами»²⁾. Та не лиш Куліш. Не менше, хоч інакше, захоплювався Оповіданнями Марковички найбільший український поет, Тарас Шевченко.

.... Господь послав
Тебе нам, кроткого пророка
І обличителя жестоких
Людей неситих. Світе мій....
Світи на мене і огрій,
І оживи моє побите,
Убоге серце, неукрите,
Голоднес! І оживу,
І думу вольную, о доле,
Пророче наш, моя ти доню! —
Твою думу назову!³⁾

¹⁾ Передмова до першого видання I тому оповідань Марка Вовчка.

²⁾ «Русскій Вѣстникъ», 1857. т. XII. П. Кулішъ «Взглядъ на Малор. Словесность по случаю выхода въ свѣтъ книги «Народни оповидання» Марка Вовчка».

³⁾ Повне видання творів Тараса Шевченка (редакція Богдана Лепкого) Київ-Ляйпціг том II. стр. 639.